

РЕЦЕНЗИЯ

От Проф. д-р Димитър Живков Стойков, дмн
Ръководител Катедра „Хирургически болести“
Медицински Университет- гр. Плевен

На дисертационен труд на тема:

ГАСТРОЕНТЕРОПАНКРЕАСНИ НЕВРОЕНДОКРИННИ ТУМОРИ - РОЛЯ НА ИМУНОХИСТОХИМИЧНАТА ЕКСПРЕСИЯ НА СОМАТОСТАТИНОВИ РЕЦЕПТОРИ 2 И 5 И ХИРУРГИЧНА РАДИКАЛНОСТ ПРИ РАЗЛИЧНИ ЛОКАЛИЗАЦИИ

За придобиване на научна и образователна степен „Доктор“

По специалност „Обща хирургия“

Кандидат: **Д-р Паулина Трифонова Владова**

Кратко представяне на процедурата

На основание Заповед № 674/ 06.03.2019г. на Ректора на МУ- Плевен и решение на Академичен съвет (Протокол № 17 от 05.03.2019г.) съм определен да участвам като вътрешен член на Научно жури по процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по специалност „Обща хирургия“ на д-р Паулина Трифонова Владова.

Актуалност на дисертационния труд

Дисератционният труд разглежда един интересен проблем във висцералната хирургия- гастроентеропанкреатичните невроендокринни тумори (ГЕП-НЕТ-и) произходящи от дифузната невроендокринна клетъчна система на стомашно-чревния тракт и панкреаса и обхващат 1-4% от всички стомашно-чревни неоплазми. Фактът, че честотата на тези тумори нараства през последните 30 години, говори, че дисертантката е подбрала актуален проблем

в хирургията, като за целите на изчерпателния литературен обзор е разгледала най- съвремени източници и проучвания по тази тема.

Анализирайки структурата на дисертационния труд, придобиваме представата за добре балансирана научна разработка, отговаряща на всички академични изисквания за дисертация. Написана е в обем от 140 стандартни страници, от които на 24 страници са представени използваните литературни източници. Библиографската справка включва 279 автори - 10 на кирилица и 269 на латиница. Материалът е онагледен с 30 фигури, 30 таблици и 8 приложения.

Литературният обзор заема 37 страници, добре структуриран и подробно разглежда особеностите на невроендокринните тумори с различна локализация по хода на гастроинтестиналния тракт и панкреаса. Изключително задълбочено са представени различни класификации на НЕТ, предлагани и актуализирани от СЗО. Други широко използвани и приети TNM системи за класифициране на НЕТ-и са тези, предложени от Американската съвместна комисия по рака (AJCC) и предложената от Европейската асоциация по невроендокринни тумори (ENETS). И двете системи са анатомично специфични.

Дисертантката посочва шест извода, обобщаващи резултатите от литературния обзор, на базата на които определя целта си.

Целта е правилно формулирана и се отличава със своя много компонентен характер.

Задачите за нейното постигане- 7 на брой, са изведени логично и насочено.

Проучването обхваща 41 пациенти със средна възраст 62,54 ± 15,97 години в диапазона 24-86 години. Дизайнът на проучването, обаче не е дефиниран ясно- въпреки, че е посочен периода, в който са набрани пациентите-2011-2018г., не става ясно дали са проследени ретроспективно и/ или проспективно.

Д-р Владова е използвала разнообразни методи за пълнота на своите изследвания и интерпретация на получените резултати- епидемиологичен, имунохистохимичен, статистически.

Резултатите са прецизно описани, като акцент е поставен върху факторите, оказващи най- голяма роля върху перживяемостта на пациентите- разгледани са последователно величините

1. Размер на тумора (с най-голям относителен дял (58,5%) са пациентите с размер на тумора 3, следвани от 4 с 22%, а с най-малък (двама или 4,9%) – 2.;
2. Диференциация- с най-голям относителен дял (53,7%) са пациентите с диференциация на тумора G3, следвани от G2 с 39%, а с най-малък (трима или 7,3%) – G1.;
3. Хистологичен вид- с най-голям относителен дял (31,7%) са пациентите с хистологичен вид на тумора NEC, следвани от NET с 24,4%, а с най-малък (с по 4 или с по 9,8%) – NETG1 и MANEC
4. Наличие на метастзи в лимфните възли и вид на оперативната интервенция и стадий на заболяването, експресия на соматостатинов рецептор 2 и 5.

Епидемиологията е отразена задълбочено- относителният дял на жените е по-голям в сравнение с относителния дял на мъжете. Процентното отношение е приблилизително 7:3 в полза на жените, което е съпоставимо с епидемиологичните данни от големи европейски популационни проучвания.

С най-голям относителен дял (26,8%) са пациентите с локализация на тумора в дебелото черво, следвани от тези с апендикс 24,4%, а с най-малък (трима или 7,3%) – стомах.

Позитивната експресия при соматостатинов рецептор 2 е 22%, а при соматостинов рецептор 5 – 20%

Изводите са групирани в три направления:

1. Изводи, отнасящи се до епидемиологията и класификацията на ГЕП-НЕТ-и
  2. Изводи, отнасящи се до имунохистохимичната експресия на соматостатинов рецептор 2 и 5
  3. Изводи, отнасящи се до хирургичното лечение на ГЕП-НЕТ-и
- и показват, че са отговор на поставените цел и задачи на проучването. Те са логично изведени и отразяват адекватно работата по поставените задачи.

Д-р Владова посочва общо 6 приноси, които са с научен и приложен характер. Като оригинални приемам първи и трети изводи с приложен характер – те отразяват интердисциплинарността на разглеждания в дисертацията проблем.

Д-р Владова има осем публикации, свързани с дисертационния труд, като на всички от тях е първи автор. Взела е активно участие на международните форуми на ENETS, което е още едно доказателство, че дисертацията е написана в духа на съвремените тенденции за диагностика и лечение на невроендокринните тумори.

В заключение бих казал, че представения дисертационен труд е завършен, отличава се с оригинални моменти и приложимост в хирургичната практика. Разработката отговаря на критериите за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, гласувам ПОЛОЖИТЕЛНО и препоръчвам на членовете на Научното жури да дадат своя позитивен вот.

17.04.2019г.

Гр. Плевен

С уважение:

Проф. Д-р Димитър Стойков, дмн

